

POSTANOWIENIE

16 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 16 maja 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa Z. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością poprzednio G.
spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
przeciwko Uniwersytetowi w Ł.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Uniwersytetu w Ł.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 9 maja 2022 r., I ACa 617/19,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwany Uniwersytet w Ł. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 9 maja 2022 r., wydanego w sprawie z powództwa Z. sp. z o.o. z siedzibą w W. (poprzednio G. sp. z o.o.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności

w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

W niniejszej skardze oparto się na przyczynach przyjęcia skargi do rozpoznania wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Skarżący przedstawił dwa zagadnienie prawne:

a) Czy w ramach rozpoznania jednego roszczenia o zapłatę wynagrodzenia i rozliczenie jednej inwestycji budowlanej możliwym jest uznanie przez sąd orzekający, iż co do tych samych roszczeń pozwanego przedstawionych do potrącenia jednocześnie doszło do rozpoznania istoty sprawy uzasadniająca merytoryczne orzekanie i zachodzi wada orzeczenia skutkująca jego uchyleniem w postaci braku rozpoznania istoty sprawy.

b) Czy zasługuje na ochronę prawną opisaną w uzasadnieniu wyroku sądu II Instancji działanie wykonawcy, który realizując inwestycję budowlaną zleconą mu w ramach procedury zamówienia publicznego domaga się zapłaty wynagrodzenia za prace nie objęte przedmiotem umowy w sytuacji, gdy instytucja publiczna zlecając pracę w umowie na roboty budowlane zastrzegła, iż wykonawcy nie należy się wynagrodzenie za roboty zrealizowane z naruszeniem procedur zamówień publicznych, a wykonawca wbrew zamawiającemu i pomimo wpisów w dzienniku budowy dokonanych przez inspektora nadzoru inwestorskiego wstrzymujących prace nie objęte umową realizował takie prace, by później dochodzić za nie wynagrodzenia?

Oprócz tego skarżący powołał się na przesłankę oczywistej zasadności, argumentując że wynika ona z dokonania niewłaściwej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, przede wszystkim zaś z błędnej oceny wypowiedzi świadków oraz treści zawartych w dzienniku budowy.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał już, że powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – zob. m.in. postanowienia SN z 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z 14 września 2012 r., I UK 218/12), których

nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia SN z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z 24 października 2012 r., I PK 129/12). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13). Istotne zagadnienie prawne należy zatem postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia SN z 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14).

Skarżący nie uczynił zadość tym wymaganiom. Zagadnienie pierwsze odnosi się do orzeczenia sądu drugiej instancji uchylającego orzeczenie sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania. Od takiego rodzaju orzeczeń przysługuje natomiast zażalenie do Sądu Najwyższego (art. 394¹ § 1¹), nie zaś skarga kasacyjna. Jedynie na marginesie należy zaznaczyć, że sposób sformułowania jest błędny. Jego założenie stanowi bowiem stwierdzenie, że badane w tym postępowaniu roszczenie powoda było jedno i wynikało z jednego źródła. Tymczasem z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że oddalenie apelacji odnosiło się do zasadności roszczenia o zapłatę kary umownej, natomiast uchylenie i przekazanie do ponownego rozpoznania wynikało z potrzeby zbadania zasadności roszczenia o wypłatę kaucji gwarancyjnej. Chodziło zatem o dwie różne podstawy roszczeń wywodzonych z zawartej przez strony umowy, a zatem równoczesne oddalenie apelacji w jednym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w innym zakresie nie jest rozstrzygnięciem wewnętrze sprzecznym.

Z kolei drugiemu zagadnieniu brakuje wymiaru uniwersalnego. W podanym przez skarżącego kształcie jest ściśle zależne od stanu faktycznego tej jednostkowej sprawy, toteż jego rozstrzygnięcie nie przyczyniłoby się do rozwoju ani do ujednolicenia orzecznictwa. Co więcej ten kazuistycznie sformułowany

problem zawiera założenia niezgodne z ustaleniami sądu odwoławczego wynikającymi ze sporządzonego uzasadnienia. Na mocy zaś art. 398³ § 3 k.p.c. na etapie postępowania kasacyjnego niedopuszczalne jest kwestionowanie ustaleń faktycznych czy też oceny dowodów.

Ten ostatni argument przesądza również o niewystąpieniu przesłanki oczywistej zasadności składanej skargi. Zgodnie bowiem z orzecznictwem Sądu Najwyższego oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia wskazanego przepisu prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia SN z 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11; z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11). Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w tym zakresie pozwany przedstawił tylko własne stanowisko dotyczące oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.